

Утвърдил: .....

Декан

Дата .....

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: Физически

Специалност: (код и наименование)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

„Безжични мрежи и устройства“

Магистърска програма: (код и наименование)

Ф	З	Б	2	7	2	1	1	2
---	---	---	---	---	---	---	---	---

„Безжични мрежи и устройства“

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

--	--	--	--

 (код и наименование)

„Операционни системи и приложения с отворен код в комуникациите“

Преподавател: асистент Николай Зографов

Асистент: асистент Николай Зографов

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Практически упражнения	45
Обща аудиторна заетост		45
Извън-аудиторна заетост	Самостоятелна работа със свободен софтуер за виртуализация (виртуални машини).	10
	Самостоятелна подготовка за семинарни упражнения, анализ и решаване на индивидуални проблеми в практикума.	25
	Самостоятелна подготовка за практически занятия и изработване на протоколи с анализ на резултатите от проведените занятия и поставените задачи.	25
	Проучване на литературни източници. Търсене, систематизиране и анализ на информация от електронни издания и бази данни.	15
	Самостоятелна подготовка и представяне (защита) на курсов учебен проект по тема от практикума.	25
Обща извън-аудиторна заетост		105
ОБЩА ЗАЕТОСТ		150
Кредити аудиторна заетост		1.5
Кредити извън-аудиторна заетост		3.5
ОБЩО ЕКСТ		5

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
1.	Индивидуален тест върху основни теми от практикума.	20
2.	Усвояване, демонстриране и прилагане на придобитите знания и умения по време на практическите упражнения.	30
3.	Умение за самостоятелно търсене на информация в електронни източници, намиране на решения в проблемни ситуации и изучаване на допълнителни команди.	20
4.	Разработване и защита на курсов проект.	30
<p>Задължително условие за получаване на текуща оценка е изработването на лабораторните упражнения, включени в цикъла.</p> <p>Студентите, пропуснали лабораторни упражнения по уважителни причини, ги изработват в извънредни групи, които се организират допълнително от преподавателя.</p>		

Анотация на учебната дисциплина:

Практикумът има за цел да формира базисни познания за приложението и администрирането на операционни системи базирани на Linux ядро. Формират се практически умения и рутина при работата с компютърен хардуер и Unix-Like операционни системи. В курса се изучават и сравняват различни Linux дистрибуции. Паралелно се разглежда и популярната операционна система за мобилни устройства Google Android. Изучават се различни софтуерни приложения с отворен код. Особено внимание се отделя на сървърните приложения. Практическите занятия се провеждат с Linux базирани хардуерни и/или виртуални машини.

Структурата на курса следва стъпките необходими за цялостното изграждане и администрирането на Linux базирана компютърна комуникационна система. Основно внимание е отделено на изучаването на правилата, синтаксиса и основните команди в команден ред. Разглеждат се различни графични среди и Linux дистрибуции. Подробно се изучават начините за инсталиране конфигуриране и администриране на сървърни приложения. Друг важен аспект е придобиването на практически умения за асемблиране, инсталиране, конфигуриране и отдалечено администриране на компютърни комуникационни устройства и системи използващи Open Source софтуер.

По време на практикума се стимулира способността за анализиране на проблемните ситуации и намирането на адекватни решения, което е от голяма важност за професионалното развитие и реализация на бъдещите специалисти в областта на комуникационните технологии.

Формата на изпитване е текущ контрол, като крайната оценка се формира след защита на курсов проект с мултимедийна презентация.

Предварителни изисквания:

За да посещават този курс студентите трябва да са изучавали информационни, мрежови дисциплини и програмиране. Задължително условие е да имат отлична компютърна грамотност и да владеят английски език. Записването става след събеседване с преподавателя или с успешно полагане на индивидуален входящ тест.

Очаквани резултати:

След успешното завършване на курса се очаква всеки студент да може:

- Да разбира и свободно да коментира основните понятия в областта на софтуера с отворен код.
- Да работи свободно с Linux дистрибуция.
- Да управлява хардуерните ресурси на компютъра.
- Да инсталира и конфигурира Linux дистрибуция.
- Да познава смисъла и съдържанието на основните директории на Linux дистрибуция.
- Да работи свободно в команден ред с научените команди.
- Да инсталира и конфигурира софтуерни приложения през команден ред.
- Самостоятелно да търси и изучава нови команди, приложения и методите за конфигурация.
- Да осъществява отдалечена администрация (терминален достъп и отдалечена графична среда).

- Да владее изучените сървърни приложения и да умее самостоятелно да изучава нови такива.
- Според необходимостта да избира, инсталира, конфигурира и администрира сървърни приложения.
- Да препоръчва, инсталира, конфигурира и администрира Linux дистрибуция.

Учебно съдържание

III. Лабораторни упражнения:

№	Тема:	Хорариум
1	Компютърен хардуер <ul style="list-style-type: none"> ◦ Основни хардуерни компоненти на съвременните компютърни системи. ◦ Правила при асемблирането на компютърни конфигурации. ◦ Избор на компоненти за компютърна система в зависимост от нейното приложение. ◦ Мрежово оборудване и локални мрежи. ◦ Окабеляване, UTP, STP, куплунг RJ-45, максимални скорости при различни свързвания, cross и straight кабели. 	3
2	Linux дистрибуции. <ul style="list-style-type: none"> ◦ GPL лицензи. ◦ Идеология на системите с отворен код. ◦ Актуални Linux дистрибуции и сравнение между тях. ◦ Операционна система Google Android. ◦ Основни понятия, (Linux kernel, shell и др.). ◦ Устройства за съхранение на данни. ◦ Дялове на блокови устройства за съхранение на данни. ◦ MBR и GPT системи ◦ Най-често използвани файлови системи (ext3, ext4). 	6
3	Избор и инсталация на Linux дистрибуция <ul style="list-style-type: none"> ◦ Основни стъпки при инсталирането на Linux дистрибуция, самостоятелно или съвместно с друга операционна система. ◦ Сваляне, пълна инсталация и първоначално конфигуриране на Linux дистрибуция. ◦ Запознаване с LILO (loader) и конфигурацията му. ◦ Мрежова конфигурация. 	3
4	Команден ред <ul style="list-style-type: none"> ◦ Синтаксис. ◦ Файлова структура на Linux дистрибуция. Основни директории. ◦ Администратор root ◦ Видове потребители, групи потребители, потребителски права. ◦ Основните команди и приложения, в командния ред. ◦ Инсталиране на приложения. ◦ Работа с файлове, компресия и приложения. ◦ Предимства при използване на команден ред. 	9
5	SSH клиент-сървър, и отдалечено администриране <ul style="list-style-type: none"> ◦ Запознаване с SSH (Secure Shell) и неговите приложения. ◦ Инсталиране и конфигуриране на SSH сървър върху Linux платформа. ◦ Инсталиране и конфигуриране на SSH клиент, върху различни платформи. ◦ Терминален достъп и отдалечено администриране на сървърната система. ◦ Други методи за терминален достъп. 	3
5	Графичен интерфейс (GUI) <ul style="list-style-type: none"> ◦ Запознаване с някои актуални графични среди: X, KDE, Gnome. ◦ Индивидуализиране на графичният интерфейс. ◦ Работа с файлове и стартиране на приложения. ◦ Полезни приложения в графичната среда. 	6

	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Мрежови настройки в графичната среда. ◦ Инсталиране на NX server. ◦ Отдалечен достъп Графична среда с помощта на NX client-server ◦ Други приложения за отдалечена графична среда. VNC. 	
7	<p>Сървърни приложения в комуникациите</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ Методи за TCP връзка. ◦ Запознаване с основните функции на WEB, FTP, POP3 (Post Office Protocol) и DNS. ◦ Избор на конкретни актуални приложения за по-нататъшна работа. ◦ Инсталиране и конфигуриране на сървърни приложения Apache, MzSQL, vsFTPD (very secure File Transfer Protocol Daemon)/proFTPD и BIND (Berkeley Internet Name Domain). ◦ Инсталиране и конфигурация на PHP ◦ Streaming data: Създаване на интернет радио с помощта на Shoutcast сървър. 	6
8	<p>Приложения и методи за архивиране и възстановяване на данни и операционни системи.</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ Запознаване с актуалните, към момента утвърдени, приложения за архивиране и възстановяване на данни. ◦ Архивиране (създаване на архивирано копие) и възстановяване на функционираща операционна система. 	3
9	<p>Архивиране и възстановяване на данни.</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ Устройства за съхранение на данни. ◦ Изучаване на възможни проблемни ситуации и създаване на план за възстановяване на данни след повреда в системата или злонамерено нарушаване на работния режим на ОС и приложенията: ◦ Определяне на допустимите и недопустимите загуби на данни, ◦ Създаване на архиви на данните и системните настройки. ◦ Систематизиране и локализация на архивираните данни. ◦ Защита от проблемни ситуации (10 вида проблемни ситуации). ◦ Създаване на документация описваща плана и механизмите за възстановяване на данните. ◦ Провеждане на изпитания. 	3
10	<p>Цялостно изграждане на WEB (или друга) сървърна система.</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ Подбор на компоненти и асемблиране на компютърна конфигурация. (за удобство е възможно използването на виртуални машини) ◦ Инсталация и конфигурация на избрана Linux дистрибуция. ◦ Инсталация и конфигурация на определено сървърно приложение. ◦ Архивиране на данните, системните файлове и настройки. ◦ Тестване на системата в условия на изкуствено създадена проблемна ситуация. 	3
Общо		45

Библиография

Основна:

- [1] Trevor Kay, Linux® + Certification Bible, Hungry Minds Inc. 2002
- [2] Christopher Negus, Linux® Bible 2012 Edition:8
- [3] Tom Adelstein and Bill Lubanovic, Linux System Administration, O'Reilly, 2007
- [4] Daniel J. Barrett, Richard Silverman, SSH, The Secure Shell: The Definitive Guide. O'Reilly, January 2001
- [5] W. Curtis Preston, Unix Backup and Recovery, O'Reilly, 1999

Допълнителна:

- [6] Ben Laurie&Peter Laurie, Apache The definitive Guide, O'Reilly
- [7] Joseph J. Byrne, "Network+ Certification Bible", Wiley 2002 г

Дата: май 2013 г.

Съставил:

/...../

(асистент Николай Зографов)